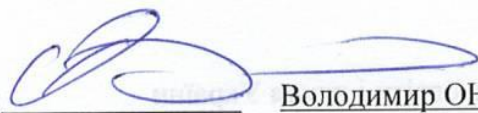

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет харчових технологій
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ТУРИЗМУ
(обов'язковий)

Спеціальність	ІЗ Туризм та рекреація
Освітня програма	Туризм
Ступінь вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник:

(підпис)

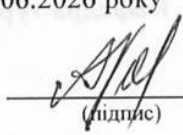
Володимир ОНОПРІЄНКО, д.пед.н., професор

(ім'я ПРИЗВИЩЕ) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто,
схвалено та
затверджено на
засіданні
кафедри туризму

протокол №16 від 10.06.2026 року

Завідувач кафедри

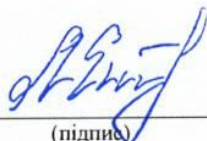
(підпис)

Олександр КОВАЛЕНКО

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Лариса ЄПИК

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується ОП

(підпис)

Наталія БОЛГОВА

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

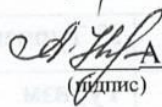
Рецензія на робочу програму надана:

(підпис)

Олександр КОВАЛЕНКО (додається)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

(підпис)

Анна НОВІКОВА (додається)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Марія БАРАНЕЦЬ

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 29.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Психолого-педагогічні аспекти туризму			
2	Факультет/кафедра	Харчових технологій / Туризму			
3	Статус ОК	Обов'язковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП Туризм Спеціальність J3 Туризм та рекреація			
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6	Рівень НРК	7			
7	Семестр та тривалість вивчення	ІІІ семестр, 15 тижнів			
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна/заочна форма навчання			Самостійна робота денна/заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	Лабораторні	
		30/2	30/-	-	
10	Мова навчання	українська			
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Онопрієнко Володимир Петрович, д.пед.н., професор кафедри туризму, кабінет 211e			
12	Контактна інформація	Ел. адреса: onoprienko.v.p@ukr.net			
13	Загальний опис освітнього компонента	ОК передбачає ознайомлення здобувачів із загальними основами психології та педагогіки вищої школи, питаннями дидактики й національного виховання студентської молоді. Зміст програми спрямований на оволодіння знаннями та уміннями організації навчально-виховного процесу майбутніх фахівців туристичної сфери із врахуванням сучасних змін, які відбуваються у вищій освіті України.			
14	Мета освітнього компонента	Дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання здобувачів та розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки фахівця туристичної сфери. А також формування у магістрантів знань з основ психології та педагогіки й набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.			
15	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими ОК ОПП	Передумови відсутні			
16	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності під час вивчення ОК передбачає самостійне виконання практичних, тестових та інших завдань у визначені строки. Не допускаються плагіат, списування, фальсифікація результатів, використання чужих робіт без належного посилання. Використання інструментів ШІ дозволяється лише як допоміжного засобу для пошуку, аналізу та структурування інформації без підміни власного авторства здобувача. Відповідальність за достовірність, оригінальність і якість поданих робіт несе здобувач особисто. У разі порушення принципів академічної доброчесності застосовуються заходи відповідно до внутрішніх положень університету			
17	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4796			
18	Ключові слова	Психологія та педагогіка вищої школи, вища освіта, дидактика, діяльність та пізнавальні процеси, психологія діяльності здобувача			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється РНД
	ПРН ₁	ПРН ₂	ПРН ₇	
ДРН 1. Критично осмислювати теоретичні засади та сучасні наукові здобутки на стику туризмології, психології та педагогіки, аналізувати психологічні особливості поведінки споживачів туристичних послуг і педагогічні принципи організації екскурсійно-туристичної діяльності.	x			Усний захист практичних робіт. Тестування в системі Moodle. Написання та захист есе або тез доповідей.
ДРН 2. Обґрунтовувати та застосовувати спеціалізовані методики психолого-педагогічної діагностики, моделювати інноваційні підходи та процедури для розв'язання конфліктних і проблемних ситуацій у практичній сфері туризму та рекреації.		x		
ДРН 3. Організовувати ефективну та психологічно обґрунтовану співпрацю зі стейкхолдерами (туристами, партнерами, персоналом), формуючи довгострокові механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку на засадах етичної та соціальної відповідальності.			x	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загал. бюджету часу. денна/заочна форма навчання		Сам. роб.	Реком. літ-ра
	Аудитор. робота			
	Лк	П.з.		
Тема 1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання. 1.1. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи. Зв’язок психології вищої школи з іншими галузями психологічних знань. 1.2. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.	4	4/2	11/18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11-21
Тема 2. Вища освіта України. 2.1. Вища освіта України: освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. 2.2. Система та управління вищою освітою України.	2	2	11/19	2, 5, 7, 9, 11-21
Тема 3. Дидактика. 2.1. Поняття про дидактику. Категорії дидактики. 2.2. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.	4	4	11/18	1, 3, 4, 6, 11-21
Тема 4. Закономірності та принципи процесу навчання у ЗВО. 4.1. Методи і форми організації навчального процесу у вищій школі.	4	4	11/19	5, 8, 10, 11-

4.2. Система психолого-педагогічної підготовки фахівців у вищій школі.				21
Тема 5. Діяльність та пізнавальні процеси. 5.1. Здобувач, як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. 5.2. Психологічні передумови і показники успішності здобувачів у навчально-професійній діяльності. 5.3. Причини неуспішності здобувачів і шляхи їх усунення.	4	4	11/18	1, 3, 4, 5, 6, 9, 11-21
Тема 6. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. 6.1. Пізнавальні процеси як механізми психічного відображення. 6.2. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. 6.3. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців.	4	4	11/19	2, 5, 7, 9, 11-21
Тема 7. Психологія діяльності здобувача вищої школи. 7.1. Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості. 7.2. Суперечливості та кризи студентського віку. 7.3. Заклад вищої освіти – один із провідних факторів соціалізації особистості здобувача як фахівця.	4	4	12/18	1, 3, 4, 6, 10, 11-21
Тема 8. Адаптація здобувача до навчання у вищій школі, 8.1. Види адаптації та умови ефективності. 8.2. Типологічні особливості сучасних студентів. 8.3. Психологія студентської групи. Роль куратора. 8.4. Психологічні особливості студентського самоврядування.	4	4	12/19	4, 5, 8, 10, 11-21
Всього за семестр	30	30/2	90/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк. годин денна/заочна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин денна/заочна
ДРН 1. Критично осмислювати теоретичні засади та сучасні наукові здобутки на стику туризмології, психології та педагогіки, аналізувати психологічні особливості поведінки споживачів туристичних послуг і педагогічні принципи організації екскурсійно-туристичної діяльності.	Проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем.	60/2	Опрацювання незнайомих (нових) термінів. Опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами. Написання есе або тез доповідей (з обраної тематики). Аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту практичних робіт, а також есе та/або тез.	90/148
ДРН 2. Обґрунтовувати та застосовувати спеціалізовані методики психолого-педагогічної діагностики, моделювати інноваційні підходи та процедури для розв'язання конфліктних і проблемних ситуацій у практичній сфері туризму та рекреації.	Проведення практичних робіт (виконання завдань відповідно до кожної теми) із модеруванням дискусій за результатами відповідей.			
ДРН 3. Організовувати ефективну та психологічно обґрунтовану співпрацю зі стейкхолдерами (туристами, партнерами, персоналом), формуючи довгострокові механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку на засадах етичної та соціальної відповідальності.	Проведення консультацій, а саме відповіді на запитання, обмін думками, дискусія з висновками викладача.			

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль I			
1.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
2.	Проміжне тестування (модульний контроль I)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
Модуль II			
3.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
4.	Проміжне тестування (модульний контроль II)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
5.	Написання та захист есе або тез доповідей (з обраної тематики)	12 балів / 12%	Протягом 11-13 тижнів

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8 балів
Практична робота не виконана		Робота виконана зі значними помилками та незахищена	Робота виконана з незначними помилками, здобувач не достатньо орієнтується в матеріалі	Робота виконана вірно, здобувач добре орієнтується в матеріалі
Проміжне тестування (тест множинного вибору)	Кожен тест включає 12 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал			
Написання та захист есе або тез доповідей (з обраної тематики)	0 балів	1-5 балів	6-11 балів	12 балів
Вимоги щодо завдання не виконано		Більшість вимог виконана, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконані всі вимоги до завдання	Виконані всі вимоги до завдання, продемонстровано власне рішення, підхід

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення всіх тем, під час практичних занять	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення тестування	
3	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення есе або тез доповіді	Протягом 1 тижня після складання/написання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
42-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-41	F	незадовільно з обов’язковим повторним курсом	

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ : Либідь, 2022. 558 с.
2. Дудник І. М., Колотуха О.В., Сайчук В.С., Борисюк О. А., Фокін С. П., Беркова О. П., Мархонос С. М. Методологія туризмознавства : географічні аспекти : монографія. Київ, 2023. 374 с.
3. Зацепіна Н. О. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. / Н. О. Зацепіна, А. В. Віндюк. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 155 с.
4. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
5. Основи організації наукових досліджень в туризмі та академічна доброчесність: матеріали лекційного курсу / укладачі: В. Тарасова, І. Нестерчук, І. Ковалевська. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 117 с.
6. Педагогіка і психологія вищої школи : навчально-методичний посібник / Л. Б. Мельничук, М. А. Шкабаріна. Львів : «Новий Світ- 2000», 2026. 266 с.
7. Ткаченко О. В., Зелінська З. П. Основи психології та етикет професійного спілкування в туризмі : навч. посібн. Київ : Світ книг, 2023. 200 с.
8. Туризм: навчальний посібник для аудиторної та позааудиторної роботи студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація / автори-упорядники: Матвійчук Л. Ю., Лепкий М. І., Сидорук С. В., Зубехіна Т. В., Громик О. М. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2023. 264 с.
9. Туркот Т. І. Психологія і педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2025. 516 с.
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : «Академвидав», 2025. 352 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

11. Онопрієнко В. П. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» (лекції, семінарські заняття та самостійна робота) для студентів денної та заочної форми навчання ОС «Магістр» за спеціальністю 201«Агрономія», 101 «Екологія», 202 «Захист і карантин рослин», 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство», 242 «Туризм та рекреація», 162 «Біотехнологія та біоінженерія». СНАУ, Суми, 2024 р. 170 с.

6.1.3. Інші джерела

12. Онопрієнко В. П. Інтеграція туризмознавчих концепцій та психологічних засад у науково-методичному забезпеченні активного відпочинку. Наукові записки УДУ ім. М.П. Драгоманова.2025. Випуск №162. С.74-85. <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-162.2025.08>

13. Онопрієнко В. П. Туризм як фактор євроінтеграції України. Міжнародна науково-практична конференція, присвяченої 95-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Гончарова Миколи Дем'яновича (24 травня 2024 р.). Суми, 2024. С. 146-147.

14. Онопрієнко В. П. Теоретико-методологічні та прикладні аспекти імплементації ділового етикету в сфері активного та рекреаційного туризму. Наукові записки УДУ ім. М.П. Драгоманова.2025. Випуск №163. С. 87-99. <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-163.2025.11>

15. Онопрієнко П. П., Коробко К. В., Слин'яко Р. М., Рахмаїл М. О., Бик Н. Психологічні аспекти споживчої поведінки в сфері рекреаційних послуг. «Гончарівські читання» : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 96-річчю з дня народження доктора сільсько-господарських наук, професора Гончарова Миколи Дем'яновича (23-24 травня 2025 р.). Суми, 2025. С.159-161.

16. Онопрієнко В. П. Туризмознавчі концепції та психологічні засади організації активного відпочинку: науково-методичний підхід. Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця (НПК-2025) : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 4-5 грудня 2025 року, м. Суми, Україна. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. С. 52-54.

17. Скиба Ю., Онопрієнко В. Удосконалення дизайну освітніх програм зі спеціальності 101 «Екологія» відповідно до потреб ринку праці. . «Імідж сучасного педагога» 2024. № 5(218), С. 5-13. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-5\(218\)-5-12](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-5(218)-5-12)

18. Kateryna Onopriienko, Iryna Onopriienko, Volodymyr Onopriienko Application of digital marketing tools in the field of lifelong education / Digital macro trends and technologies of the XXI century: monograph. Part II. Edited by Irina Tatomyr, Liubov Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2023, PP. 122-133.

6.2. Додаткові джерела

19. Кульчицький Р. Як писати цікаві статті. Загальні принципи (Лекція). URL: http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/55921/Jak_pysaty_cikavi_statti_Zagalni_pryncyp_y_Lekcija

20. Методологія туризмознавства: географічні аспекти: монографія / За заг. ред. д. геогр. н. Дудника І. М. Київ, 2023. 374 с.

21. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 306 с.